

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Управління туризму та курортів Закарпатської ОДА
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці
Луцький національний технічний університет
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

***«СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СЕРВІСНОЇ ЕКОНОМІКИ:
ТУРИЗМ, РЕКРЕАЦІЯ ТА КОМЕРЦІЙНІ ПОСЛУГИ»***

27–28 вересня 2024 року

Україна, Мукачево

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Управління туризму та курортів Закарпатської ОДА
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці
Луцький національний технічний університет
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долішнього**

**СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СЕРВІСНОЇ ЕКОНОМІКИ:
ТУРИЗМ, РЕКРЕАЦІЯ ТА КОМЕРЦІЙНІ ПОСЛУГИ**

**MODERN TRANSFORMATIONS OF THE SERVICE
ECONOMY: TOURISM, RECREATION AND COMMERCIAL
SERVICES**

**Збірник тез доповідей
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
27–28 вересня 2024 року**

**Україна, Мукачево
2024**

УДК 338.486.1.02-044.922:[338.48-53:338.48-6](043.2)С91

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 8 від 28 жовтня 2024 р.)*

С91

Сучасні трансформації сервісної економіки: туризм, рекреація та комерційні послуги: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Мукачево, 27–28 вересня 2024 р.) /ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол. ред.) та ін. Мукачево: МДУ, 2024. 130 с.

***Відповідальний за випуск:** Надія ГОБЛИК-МАРКОВИЧ – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.*

***Технічний редактор:** Надія КАМПОВ – старший викладач кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.*

Редакційна колегія: Щербан Т.Д. – д. психол. н., професор (голова); Гоблик В.В. – д.е.н., професор; Маслиган О.О. – д.е.н., професор; Гоблик-Маркович Н.М. – к.е.н., доц.; Папп В.В. – д.е.н., професор; Медвідь Л.І. – к.е.н., доц.; Пугачевська К.Й. – к.е.н., доцент; Кампов Н.С. – ст. викладач.

У збірнику тез за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, представників підприємницьких структур на актуальні проблеми сучасної трансформації сервісної економіки.

Тематика конференції охоплює наукові, освітні та практичні погляди на пошук інноваційних ідей трансформації туризму, рекреації та інших послуг у постіндустріальній економіці; визначення стратегічних пріоритетів розвитку на регіональному та міжнародному рівнях.

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів відповідають за точність наведених фактів, цитат, власних імен, статистичних матеріалів та інших відомостей.

УДК 338.486.1.02-044.922:[338.48-53:338.48-6](043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari>

© Мукачівський державний університет, 2024

© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2024

До речі, метод food pairing застосовують не лише у кулінарії. Його також використовують при створенні коктейлів, кавових напоїв, шоколадних виробів тощо.

Серед існуючих сучасних напрямків молекулярної гастрономії, перспективним є використання методики food pairing з метою створення нових унікальних авторських страв під час розроблення меню для закладів ресторанного господарства, що дозволить складати ідеальні композиції інгредієнтів, які виразно здивують смакові відчуття гурманів.

Список використаних джерел

1. Кравчук Н. М., Корецька І. Л. Інноваційні ресторани технології. Київ: НУХТ, 2014. 114 с.

2. Влащенко Н. М. Інноваційні технології у ресторанному, готельному господарстві та туризмі: навч. посібник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 373 с.

4. Пересічний М. І. Харчування людини і сучасне довкілля: теорія і практика: монографія. Київ: КНТЕУ, 2003. 526 с.

Alla PAULYK

PhD., Katedra hotelierstva, reštauračného a múzejného podnikania
Mukačevská štátna univerzita

VLASTNOSTI MODERNÉHO MANAŽMENTU HOTELA A REŠTAURÁCIE

Činnosť hotelových a reštauračných podnikov má veľký význam pre rozvoj niektorých odvetví a ekonomiky ako celku. Rozvoj podnikov pohostinstva vytvára množstvo výhod pre ekonomiku krajiny a regiónu, rastie záujem o procesy riadenia a potreba podrobnejšieho štúdia črt riadenia takýchto podnikateľských subjektov. Treba si uvedomiť, že hotelové a reštauračné prevádzky úzko súvisia s rozvojom cestovného ruchu. Zložitosť procesov, ktoré zabezpečujú fungovanie hotelového a reštauračného priemyslu a formovanie jeho komplexného produktu, si vyžaduje podrobnejšie štúdium princípov a metód riadenia.

Rôzne typy riadenia sú vlastné moderným hotelovým a reštauračným podnikom: individuálne, korporátne, franchisingové, siete a ich kombinácie. Štúdiom odbornej literatúry a praktických skúseností môžeme dospieť k záveru, že hotelový a reštauračný priemysel je komplexný sociálno-ekonomický systém, ktorého činnosť je zameraná na výrobu kvalitného a konkurencieschopného hotelového produktu a implementáciu efektívneho riadenia tento systém [1]. Hotelový produkt má súbor funkcií, ktoré určujú vlastnosti procesu riadenia hotela a reštaurácie:

- vytvorenie hotelového produktu na úkor základných a doplnkových služieb;
- možnosť transformácie doplnkových služieb na základné v závislosti od potrieb spotrebiteľov;
- dynamika procesov prebiehajúcich v hotelovom a reštauračnom podniku a jeho mikro- a makroprostredí;
- vývoj a prispôsobenie sa prevádzkovým podmienkam.

Manažment hotelového a reštauračného podnikania má charakteristické črti spôsobené špecifikami činnosti. tieto vlastnosti ovplyvňujú implementáciu manažérskych funkcií:

1. Plánovanie podnikania v hoteloch a reštauráciách bude závisieť od dopytu po službách. Táto hodnota závisí od sezóny, atraktivity pre turistov, organizácie podujatí. Existuje však veľa faktorov, ktoré môžu ovplyvniť obsadenosť hotela a objem hotelových služieb: bezpečnosť, riziká, prírodné katastrofy.

2. Organizácia zabezpečuje racionálne rozdelenie zdrojov medzi zamestnancov a jednotlivé divízie hotelového a reštauračného priemyslu. Racionálne rozloženie zdrojov vytvára podmienky na poskytovanie služieb takej kvality, ktorá bude zodpovedať kategórii hotela.

3. Rozvoj efektívneho motivačného systému zahŕňa zavedenie nových foriem pracovnej stimulácie zamestnancov, najmä široko používaného vernostného programu [2].

4. Kontrola v systéme manažérstva zohráva takmer najdôležitejšiu úlohu, pretože poskytuje možnosť zhodnotiť efektivitu hotelového a reštauračného priemyslu. Dôležité je zároveň hodnotenie výkonnosti hotela spotrebiteľmi prostredníctvom anonymného prieskumu, «mystery shoppers». Výsledky kontroly ovplyvňujú rozhodovanie o potrebe vzdelávania zamestnancov a ich profesijného rozvoja.

Súčasná situácia, v ktorej podniky pohostinského priemyslu pôsobia, si vyžaduje preorientovanie aktivít na nových spotrebiteľov, vytvorenie nových služieb, ako aj vytvorenie takého systému riadenia, ktorý umožní hotelovému a reštauračnému biznisu prežiť v krízových podmienkach spôsobených vojnou.

Zoznam použitej literatúry:

1. Denysenko, M., & Budiakova, O. (2021). Moderné princípy a metódy riadenia hotelového podniku v kontexte poskytovania kvalitného produktu. Vedecké poznámky univerzity KROK, (2 (62), 73-81. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-62-73-81>

2. Aksenova H. O., Asaulenko N. V. Vlastnosti riadenia hotelových a reštauračných podnikov: svetové a domáce skúsenosti Integrácia a inovatívne smery rozvoja pohostinstva: zborník abstraktov XI Celoukrajinskej medziuniverzitnej vedeckej konferencie študentov, postgraduálnych študentov a mladých vedcov dňa 19. -20. mája 2022, O.: ONTU, 2022. s. 115-117

**Тетяна Химич,
В'ячеслав Химич,**
здобувачі ОС Магістр
спеціальності «Готельно-ресторанна справа»,
Мукачівський державний університет

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТРАННОГО БІЗНЕСУ

В умовах загострення конкуренції підприємствам готельно-ресторанного господарства необхідно шукати способи підвищення ефективності діяльності,

Молнар-Бабіля Джосія, Клим Надія. АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТІ ТУРИСТИЧНО-ГОТЕЛЬНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ ТА УПРАВЛІННЯ ЇХ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ	75
Молнар-Бабіля Джосія, Марухлинич Олександр. АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОСТАЧАННЯ У РЕСТОРАННИХ ЗАКЛАДАХ НАДАННЯ ПОСЛУГ	78
Орбан Віталій, Удворгелі Лариса. ПРИНЦИПИ РОЗРОБКИ РЕЦЕПТУР, ЩО ЗАСНОВАНІ НА ВИКОРИСТАННІ ПРИЙОМУ «FOODPAIRING»	80
Паулик Алла. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИМ ГОСПОДАРСТВОМ	82
Химич Тетяна, Химич В'ячеслав. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТРАННОГО БІЗНЕСУ	83
Шашовець Йолана. ПОНЯТТЯ ТА СКЛАДОВІ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	86
Янчик Ігор, Максименко Діана. ВІД ВИКЛИКІВ ДО ЗМІН: ЕВОЛЮЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЛОГІСТИКИ ВІД СЕРЕДИНИ ХХ СТОЛІТТЯ ДО НАШИХ ДНІВ	89

СЕКЦІЯ 5. ЕКОНОМІКА СУЧАСНОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ТА МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Гоблик-Маркович Надія, Козачок Олександр. ШЛЯХИ ПОБУДОВИ ІННОВАЦІЙНИХ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ В ТУРИЗМІ	91
Дідович Олександр, Радовановіч Мілан. ТЕРИТОРІАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ ПОЛЬЩІ	94
Ільтьо Тетяна. ОСНОВНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	96
Ільтьо Тетяна, Чорій Мирослава, ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ВПЛИВУ ТУРИЗМУ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	98
Микуланинець Світлана, Микуланинець Василь. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА У ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ З УРАХУВАННЯ НАСЛІДКІВ ВІЙНИ	100
Микуланинець Світлана, Ямалієва Дарина. РОЗВИТОК ТУРИСТСЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УКРАЇНІ	102
Папп Василь, Бошота Неля, Горват Золтан. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	104
Пасєка Станіслава, Лисенко Яна. СТВОРЕННЯ БЕЗБАР'ЄРНОГО ПРОСТОРУ НА ТЕРИТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ ПАРКІВ УКРАЇНИ	106
Анна ЦВІТОК. ВПЛИВ ГЕОЕКОНОМІЧНИХ ФАКТОРІВ ТА ВІЙНИ В УКРАЇНІ НА ГЛОБАЛЬНУ ТУРИСТИЧНУ ІНДУСТРІЮ	108
Черничко Тетяна, Чорій Юрій. ІНКЛЮЗИВНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНАЛЬНОГО ТУРИЗМУ: ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ	110
Шандор Федір. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ВІЙНИ НА ТУРИСТИЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ	112

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>